

СЛОВО ЗА БЛАГОВЕЩЕНИЕ - ВЕЛИКА СЪБОТА

Дните на Великата седмица, възлюбени, са дни не на траурно мълчание, а на благоговейно преклонение, не са дни на ритуална скръб в очакване на радост. Те не са дни на печал в обичайното психологическо измерение на това чувство. Иначе Църквата не би ни призовала на Велики понеделник: „Този ден светло носи начатъка на Господните страдания. Дойдете... да [го] посрещнем с песни...“ Наистина Великата седмица ни разкрива крайната, непоносима дори за земята и слънцето демонска и човешка омраза към Богочовека Христос, разкрива предела на Неговото себепонизяване, но прави това в *неразривна* връзка с Неговата божествена сила и слава. Господ Иисус Христос е Победител не след страданията Си, а именно в тях. Самата Му кръстна смърт е победа над смъртта и извор на вечен живот за нас.

Днес, света и велика събота, ние празнуваме тази година и Благовещението на пресвета Богородица.

Днес чуваме архангелския поздрав към пресветата Дева: *„Радвай се, благодатна, Господ е с тебе“!*

И отново днес, на утренията, слушаме църковно-песенните слова от името на Божията Майка, чието сърце е пронизано от меч, както бе предрекъл праведният Симеон:

„Где е Сине мой и Боже,

някогашното Благовещение,

за което ми говореше Гавриил;

Цар, Син и Бог всевишен те наричаше?

А сега те виждам, моя сладка Светлина,

гол мъртвец, цял в рани“.

В същото време канонът на вечернието срещу света и велика събота, наричан обикновено „плач на Пресвета Богородица“, завършва с диалог между Спасителя и Неговата скърбяща Майка, в който четем:

„Покланям се пред богатството на милостта Ти, Владико.

Ти претърпя смърт, за да спасиш създанието Си, рече Пречистата,

но с възкресението Си, Спасителю мой, помилвай всички ни!“

Бездънна покруса, нелишена от свята вяра и свята надежда. Само духовният опит на Църквата може да изрази преживяването на тези наглед несъчетаеми чувства.

*

Днес Девицата Мариам изрича пред безплътния Благовестител решителните за спасението на човешкия род слова: „ето ме рабинята Господня, нека ми бъде според думата ти“.

Днес мълчанието на положеното в гроб тяло на Христос гръмовно благовести Неговото неизразимо смирение и послушание към Небесния Отец.

„Днес е началото на нашето спасение“ – възпява Църквата и заедно с това приканва всяка човешка плът да мълчи пред бездиханното тяло на Богочовека.

Днес обнадяващата тайна на Благовещението се съчетава с тайната на животворящата Христова смърт. Днес е началото на нашето спасение, днес е и тайнственият съботен покой преди неговия победен завършек. Изпълнената с радостна надежда вест на Архангела дава плод в безмълвните тайници на човешкото сърце, откликнало на Божия зов, заченало в себе си семето на свята вяра, на свято доверие, на свято послушание към Твореца и Спасителя на човеците. Вяра, доверие и послушание, поразяващи ужаса пред бездната на злото, което е обливало, облива и ще облива човешкия свят. Вяра, доверие и послушание, по-крепки и от самата смърт.

В днешния велик и свят ден радостта, която блика от Богородичното Благовещение непомръкващо е обгърната от гологотска горест. Като скрит под пепел огън тази радост ще се слее с пасхалното ликуване, което пламти от възкресението на Богочовека и изпълва цялото творение – и небето, и земята, и преизподнята. Амин!

† Триадицкият митрополит Фотий

Велика събота. Благовещение на Пресвета Богородица, 2018 г.